УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум: 12. XI 2012.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком од 27. 06. 2012. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Небојше Маринковића и теме докторске дисертације под називом „Граматички минимум српског као страног језика”.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Весна Ломпар, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду, ментор, Катедра за српски језик, Српски језик (Савремени српски језик), 2006.

2. др Вељко Брборић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за српски језик, Српски језик (Методика српског језика), 2012.

3. др Весна Крајишник, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду, Центар за српски као страни језик, Српски језик (Савремени српски као страни језик), 2007.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Небојша Маринковић је рођен 1962. године у Београду, где је завршио основну школу и гимназију. Студирао је на Одсеку за кибернетику и математику Природно-математичког факултета у Београду, а 1984. године уписао се на Студијску групу за српски језик и општу лингвистику Филолошког факултета у Београду, где је у јануару 1989. године дипломирао са просечном оценом 9,40, на дипломском испиту 10. Исте године је уписао постдипломске студије, смер *Наука о језику*, где је 1994. магистрирао одбранивши рад *Општа правила полисемије у творбеним моделима са општом ознаком Nomina agentis и Nomina instrumenti у српскохрватском књижевном језику.* Завршава израду докторске тезе на тему *Граматички минимум српског језика као страног*.

Од академске 1989/1990. године запослен је на Филолошком факултету као асистент на предмету *Српски језик као страни*.

Зна француски и енглески језик, а служи се италијанским и чешким.

НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

У Центру за српски језик као страни на Филолошком факултету Универзитета у Београду држи наставу из предмета *Српски језик као страни* и то на нижем (А1,А2), средњем (Б1,Б2) и вишем нивоу (Ц1,Ц2). Учествује и на специјализованим курсевима српског језика за студенте словенских филологија са страних универзитета.

Одржава испите и провере знања у оквиру редовних испитних рокова. Такође ради на посебним проверама знања српског језика као страног за стране држављане који нису студенти Филолошког факултета у Београду, између осталог за програм Балканолошког института у Солуну - ИМХА, полазнике основне француске школе у Београду и стипендисте из несврстаних земаља Владе Републике Србије у оквиру програма *Свет у Србији* (2010). Учествује и води специјалне летње курсеве српског језика за стране држављане (2001-2010).

На Катедри за српски језик и јужнословенске језике водио је курс из Савременог српског језика 3 (синтакса реченице и облика речи) за студенте IV године (вежбања).

На Катедри за српски језик и књижевност Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу водио је курс из Савременог српског језика 3 (синтакса реченице и облика речи) за студенте IV године (вежбања).

У оквиру Скупа слависта који се сваке године одржава у Међународном славистичком центру на Филолошком факултету у Београду, радио је као лектор за полазнике курса српског језика и то од 1987. до 1999. године. Такође је 1989. био ангажован као лектор на Југословенском семинару за стране слависте у Београду и Задру.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

УЏБЕНИЦИ И ПРИРУЧНИЦИ

1. *Тестови за полагање српског као страног језика*, Филолошки факултет, Београд 2009, 152стране. (у коауторству са Весном Крајишник)

СТУДИЈЕ

2. *Полисемантичка дисперзија и конкуренција творбених форманата код модела опште ознаке Nomina agentis,* Научни састанак слависта у Вукове дане, 26, Београд 1997, стр. 321-328.

3. *Апроксимативни бројеви у систему врста речи српског језика,* Научни састанак слависта у Вукове дане, 27, Београд 1998, стр. 177-182.

4. *Усвајање падежног система српског језика код говорника страног језика,* Језички развој и култура говора у образовању, Институт за педагошка истрживања, Београд 1998, стр. 285-289.

5. *О активностима Центра за српски језик као страни на Филолошком факултету у Београду,* Научни састанак слависта у Вукове дане 30/1, Београд 2002, стр. 263-266. (у коауторсту са В.Крајишник)

6. *О могућности стицања комуникативне компетенције пре граматичке компетенције,* Научни састанак слависта у Вукове дане 31/1, Београд 2003, стр. 285-291.

7. *О начинима дефинисања појмова из глотодидактике*, Научни састанак слависта у Вукове дане 32/3, Београд 2003, стр. 247-254.

8. *Уџбеници у настави српског језика као страног у Центру за српски језик*,

9. Уџбеници у настави страних језика (зборник радова приредила J. Вучо), Универзитет Црне Горе, Никшић 2003, стр. 207-214.

10. *О одређивању садржаја неких појмова из глотодидактике*, Научни састанак слависта у Вукове дане 33/3, Београд 2004, стр. 223-228.

11. *Настава српског језика као страног на нашим и европским универзитетима*, Зборник радова *Филолошке студије на реформисаном универзитету*, Филозофски факултет Црне Горе, Никшић, 2006, стр. 83-89.

12. *Развој наставе српског као страног језика у реформи високог образовања*, Зборник радова *Настава језика у реформи образовања*, Филозофски факултет Црне Горе, Никшић, 2006, стр. 54-60.

13. *Како формирати наставника матерњег језика као страног?*, Зборник радова *Улога наставника у савременој настави језика*, Филозофски факултет Црне Горе, Никшић, 2007, стр. 287-292.

14. *Минимална граматика или граматички минимум*, Међународни научни скуп *Српски као страни језик у теорији и пракси*, Филолошки факултет у Београду, Центар за српски језик као страни, Београд, 2007, стр. 111-119.

15. *Дефиниција граматика и компетенција*, Научни састанак слависта у Вукове дане, Филолошки факултет у Београду 35/3, Београд 2007, стр. 175-186.

16. *Деклинациони систем српског језика и његова практична примена у глотодидактици*, Научни састанак слависта у Вукове дане, Филолошки факултет у Београду 39, Београд 2009. (у штампи)

17. *Однос граматичке и комуникативне компетенције у нивоима Б1 и Б2 за српски језик као страни* Међународни научни скуп *Српски као страни језик у теорији и пракси*, Филолошки факултет у Београду, Центар за српски језик као страни, Београд, 2010. (у штампи)

ПРИКАЗИ И РЕЗИМЕА

18. *Л. Лашкова, Т. Дункова – Српскохрватски језик – практични курс,* Књижевност и језик 4, XLVI, Београд 1999, 131-133.

19. *Ideological influences on the teaching of Serbian-Serbocroation as foreign language,* Proceedings to the International Congress of Pragmatics, Reims 1998, bez broja strane.(rezime).

СТРУЧНИ ПРЕВОДИ СА ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА

20. А. Белић, *Трећа или најмлађа палатализација гутурала*, Изабрана дела Александра Белића, том II (Упоредна словенска лингвистика 1), Београд 2000, 235-246.

21. А. Белић, *Увод у четврту књигу прилога за Трећи међународни конгрес слависта*

22. (*уместо поздравног говора*), Изабрана дела Александра Белића,том III (Упоредна словенска лингвистика 2), Београд 2000, 224- 239.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат мр Небојша Маринковић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Весна Ломпар, доцент Филолошког факултета у Београду, Катедра за српски језик.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1) *Говоримо српски,* Уџбеник српског језика за странце (као коаутор са др Јелицом Јокановић- Михајлов), МСЦ, Београд, 2001, стр. 95.

2) *Граматика, уџбеник за први разред гимназија и средњих стручних школа*, Klett, 2012, стр. 172.

3) Значај појединачних примера за дефинисање језичких појмова, *Научни састанак слависта у Вукове дане,* Београд, 33/3, 2004, стр. 47−55.

4) Анализа приступа придевима у сербокроатистичким граматикама, *Наш језик*, Београд, књ. 35/1-4, 2004, стр. 23−29.

5) О класификацији именица у сербокроатистичким граматикама, *Научни састанак слависта у Вукове дане,* Београд, 34/3, 2005, стр. 177−185.

6) Неличне заменице и заменички прилози у настави српског језика као страног, *Српски као страни језик у теорији и пракси: зборник радова,* Београд, 2007, стр. 131−139.

7) Род именица и тип деклинације у настави српског језика као страног, *Српски као страни језик у теорији и пракси II: тематски зборник радова,* Београд, 2011, стр. 19−27.

8) Концепција онлајн курса српског као страног језика (као коаутор са Весном Р. Крајишник), *Научни састанак слависта у Вукове дане,* Београд, 41/3, 2012, стр. 167−176.

Комисија сматра да др Весна Ломпар испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Српски језик (Српски као страни језик)

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

   Комисија закључује да је радни назив тезе „Граматички минимум српског као страног језика” прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме:

Овладавање граматичким минимумом подразумева стицање минималне лингвистичке компетенције. Лингвистичка или језичка компетенција се још и данас сматра самом основом способности за комуникацију, колико год широко та способност била схваћена. Лингвистичка компетенција је и елемент који се најбоље може описати, дефинисати, степеновати и разликовати по нивоима. Под том компетенцијом подразумевамо способност да се искажу и интерпретирају реченице које су граматички правилне, а које су састављене од речи узетих у свом уобичајеном значењу, односно у оном значењу које слушаоци – изворни говорници тог језика обично приписују тим речима ван сваког контекста. У традиционалном смислу језичка компетенција се може посматрати кроз језичке форме, кроз речи и структуре којима би ваљало да се служи онај који учи језик. Избор речи и структура заснива се пре свега на фреквенцијским листама урађеним за потребе различитих дидактичких критеријума.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 26 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Ван Ек 1993: Jan A. van Ek, *Objectifs de l'apprentissage des langues vivantes*, Strasbourg : Conseil de l'Europe, Conseil de la coopération culturelle.
Кост и др. 1976: Daniel Costel, Janine Courtillon, Victor Ferenczi, Michel Martins-Baltar, Eliane Papo, *Un niveau-seuil*, Strasbourg: Conseil de l'Europe, Conseil de la coopération culturelle....
Трим (ур.) 1996: J. L. M.Trim (ed.) *A Common European Framework of reference. Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment,* The Europe of Cultural Co-operation, Strasbourg.
Крстев 1990: Боримир Кръстев, *Граматика на комуникацията*, София: Университетско издателство «Св. Климент Охридски»
Мразовић-Вукадиновић 1990: Павица Мразовић, Зора Вукадиновић, *Граматика српскохрватског језика за странце*, Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Нови Сад: Добра вест.

4. циљеви истраживања

Циљеви

Циљ рада би био предлог критеријума за избор граматичких јединица и целина у настави српског језика као страног. За различите нивое те наставе, почевши од почетног нивоа, или нивоа *пробоја*, преко нивоа *прага знања*, па до вишег степена учења српског језика као страног.

5. очекивани резултати

Очекивани резултати се односе на успостављање теоријско-методолошких оквира за будуће уџбенике и граматике српског језика као страног када су у питању граматичке категорије и њихово распоређивање, правописна правила, синтаксичке структуре као и њихова адекватна егземплификација.

6. план рада

У истраживање ће бити укључени уџбеници, приручници, граматике и друга наставна средства која се користе у настави српског као страног језика, као и нека од оних која су се користила у настави српскохрватског језика као страног. У раду ће се користити фреквенцијске листе лексичког корпуса српског стандардног или српског књижевног језика, а у циљу утврђивања нивоа употребе граматике за различите степене учења српског језика.
У рад ће бити укључен и поглед на један аспект језика који је често био лоше обрађиван и не ретко занемариван у већини уџбеника и програма – говорни чинови. Програми се најчешће дефинишу лексичким и граматичким садржајима, а по неки пут се објашњавају и неки елементи цивилизације и специфичних интереса, али се никада не говори које ће говорне чинове студент моћи заиста да оствари и употреби после курса који прати. Усвајање тих чинова је случајно и са много недостатака. Само за неколико чинова су кодиране граматичке форме или категорије, а за највећи део студент поседује сужену ефикасност и нема стратегије изражавања које може изабрати сходно саговорнику или околностима. Рад ће имати за циљ да утврди које су основне граматиче категорије и модели неопходни за њихову употребу. Оваква критичка евалуација постојећих граматичких описа и презентација може резултирати избором неопходних тематских садржаја, моделима за те садржаје, а дала би и допринос успостављању базичне (елементарне) граматике српског језика као страног.

7. методе истраживања

У предложеној дисертацији биће примењене следеће методе и истраживачке технике: 1) метода теоријске анализе литературе везане за тему; 2) метода теоријске анализе предложене уџбеничке литературе; 3) статистичка анализа граматичких јединица у уџбеницима; 4) опис и дискусија статистичке анализе; 5) предлог конструкције новог граматичког садржаја.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:
НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је мр Небојша Маринковић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области српског као страног језика.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Весна Ломпар подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата мр Небојше Маринковића

и предложене теме докторске дисертације

„Граматички минимум српског као страног језика”, а да се за ментора именује др Весна Ломпар, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1. _____
   др Весна Ломпар, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду

2. _____
   др Вељко Брборић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

3. _____
   др Весна Крајишник, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду